Civilinė byla Nr. e3K.-3-353-823/2020 Teisminio proceso Nr. 2-68-3-18549-2018-7 Procesinio sprendimo kategorijos: 2.6.8.11.5; 3.1.14.10; 3.1.15

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. gruodžio 28 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės (pranešėja), Birutės Janavičiūtės (kolegijos pirmininkė) ir Dalios Vasarienės, teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinė bylą pagal ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "RS Logistie" kasacinį skundą dėl Panevėžo apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 8 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "RS Logistie" ieškinį atsakoveiuždarajai akcinei bendrovei "Luminor Lizingas" dėl lizingo sutarčių nutraukimo pripažnimo neteisėtu.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- 1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl proceso teisės normų, reglamentuojančių ieškinio pripažinimą, civilinės bylos proceso eigą atsakovui bylos nagrinėjimo metu patenkinus ieškinio reikalavimus, taip pat materialiosios teisės normų, reglamentuojančių nutrauktos sutarties atnaujinimą, aiškinimo ir taikymo.
- Ieškovė kreipėsi į teismą, prašydama pripažinti 2014 m. rugpjūčio 11 d., 2015 m. kovo 2 d. ir keturių 2015 m. gegužės 4 d. su atsakove sudarytų lizingo sutarčių Nr. 201403389, Nr. 201500698, Nr. 201501498, Nr. 201501498, Nr. 201501499, Nr. 201501499, Nr. 201501499, Nr. 201501499, Nr. 201501499, ir priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- 3. Ieškovė nurodė, kad 2017 m. patyrė laikinų finansinių sunkumų, todėl įmokas pagal Lizingo sutartis mokėjo dalimis. Siekdama stabilizuoti įmonės finansinius rodiklius, ieškovė pakeisti Lizingo sutartis ir nustatyti naujus mokėjimo grafikus. 2017 m. spalio 10 d. šalys susitarė dėl Lizingo sutarčių dalinio pakeitimo. Po šių pakeitimų ieškovė ir toliau vykdė savo sutartinius įsipareigojimus pagal susiklosčiusias galimybės, siekė dengti susidariusias skolas ir užkirsti kelią Lizingo sutarčių nutraukimu. Lizingo sutartys buvo nutrauktos ieškovė gastarvis vienintelį jasta, iš anksto ieškovės apie tai nespęjeis, leškovė teiga, kad atsakovės siųstų priminimų dėl neapmokėtų sąskaitų ji negavo. Be to, įvertinus ieškovės pastangas bendradarbiauti, priežastis, dėl kurių ieškovė uždelsė mokėjimus, ieškovės padaryti pažeidimai negali būti laikomi esminiais.
- 4. Po ieškinio nagrinėjamoje byloje priėmimo ieškovė raštu kreipėsi į atsakovę prašydama atnaujinti vienašališkai nutrauktų Lizingo sutarčių galiojimą, pakeisti Lizingo sutartis išdėstant skolos, einamujų turto vertės dengimo įmokų ir palūkanų mokėjimą 24 mėnesiams nuo Lizingo sutarčių galiojimą nuo 2018 m. rugpjūčio 16 d. atsakymu sutiko atnaujinti Lizingo sutarčių galiojimą nuo 2018 m. rugpjūčio 17 d., tačiau nesutiko išdėstyti įmokų pagal Lizingo sutartis ieškovės prašomu būdu.
- 5. 2018 m. rugsėjo 10 d. ieškovė kreipėsi į teismą su ieškiniu dėl Lizingo sutarčių sąlygų pakeitimo taip, kad susidariusi skola ir einamieji palūkanų bei turto vertės išpirkimo mokėjimai pagal Lizingo sutartis būtų išdėstomi per 24 mėnesių terminą nuo 2018 m. rugpjūčio 16 d. (civilinė byla Nr. e2-34142-845/2018)
- 6. 2018 m. spalio 23 d. raštu atsakové dar kartą nutrauké su ieškove sudarytas Lizingo sutartis dėl to, kad ieškovė atnaujintų Lizingo sutarčių nevykdė.
- 7. Ieškové 2018 m. lapkričio 5 d. šioje byloje pateikė patikslintą ieškinį, kuriuo prašė ne tik pripažinti Lizingo sutarčių vienašališką nutraukimą neteisėtu ir negaliojančiu ab initio, bet taip pat pripažinti neteisėtu bei negaliojančiu atsakovės 2018 m. spalio 23 d. raštą, kuriuo buvo dar kartą nutrauktos Lizingo sutartys dėl to, kad ieškovė nevykdė atnaujintų Lizingo sutarčių.
- 8. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2018 m. lapkričio 15 d. nutartimi atsisakė priimti patikslintą ieškinį. Teismas nurodė, kad patikslintu ieškiniu reiškiamas naujas, savarankišką dalyką ir pagrindą turintis, reikalavimas dėl atsakovės 2018 m. spalio 23 d. rašto paraikinimo. Teismui patenkinus prašymą priimti patikslintą ieškinį, byloje susiklostytų procesinė situacija, sudaranti prielaidas ne tik priimti raują ieškinį, bet ir sujungti raujai pareikštus ieškinio reikalavimus su kitoje civilinėje byloje, ragrinėjamoje Vilniaus miesto apylinkės teisme (Nr. e2-34142-845/2018), pareikštais reikalavimais, ir tai užvilkintų ragrinėjamos bylos procesą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- 9. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2019 m. kovo 19 d. sprendimu bylą nutraukė, priteisė ieškovei UAB "RS Logistics" iš atsakovės UAB "Luminor lizingas" 958 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimą
- 10. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad, nepatenkinus ieškovės pareiškimo dėl ieškinio dalyko pakeitimo, byla nagrinėjama laikantis pradiniu ieškiniu apibrėžtų ribų.
- 11. Teismas nustatė, kad šalys sudarė šešias Lizingo sutartis, jų pagrindu susitarė dėl transporto priemonių finansinės nuomos, ieškovei mokant lizingo įmokas kiekvieną mėnesį pagal sudarytą grafiką, kuris 2017 m. spalio 10 d. susitarimu buvo pakeistas. 2018 m. gegužės 7 d. pranešimu atsakovė informavo ieškovę apie Lizingo sutarčių vienašališką nutraukimą. Ieškovei 2018 m. rugpjūčio 2 d. raštu kreipusis į atsakovę su prašymu atmaujinti vienašališkai nutrauktų Lizingo sutarčių galiojimą, atsakovė 2018 m. rugpjūčio 16 d. atsakymu sutiko atmaujinti Lizingo sutarčių galiojimą nuo 2018 m. rugpjūčio 17 d.
- 12. Teismas konstatavo, kad atsakovė, 2018 m. rugpjūčio 16 d. raštu informuodama ieškovę apie Lizingo sutarčių galiojimo atnaujinimą nuo 2018 m. rugpjūčio 17 d., ieškovės reikalavimą dėl Lizingo sutarčių Nr. 201500698, Nr. 201501498, Nr. 201501497, Nr. 201501496, Nr. 201501496, Nr. 201501495 vienašališko nutraukimo pripažinimo neteisėtu ir negaliojančiu ab initio iš esmės patenkino, todėl byloje nebeliko ginčo objekto. Atsižvelgdamas į tai, kad reikalavimas dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo priteisimo nėra savarankiškas materialinis teisinis reikalavimas, teismas bylą nutraukė Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau ir CPK) 293 straipsnio 9 punkto pagarichi.
- 13. Teismas nusprendė, kad atsakovė, 2018 m. rugpjūčio 16 d. raštu faktiškai pripažinusi ieškinį (CPK 140 straipsnis) ir atnaujinusi Lizingo sutartis jau esant pareikštam ieškiniui teisme, turi atlyginti ieškovei jos turėtas bylinėjimosi išlaidas. Tačiau, atsižvelgdamas į tai, kad nelikus ginčo objekto bylos procesas ieškovės buvo toliau tęsiamas, o bylinėjimosi išlaidos didinamos, teismas ieškovei priteistinų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo sumą sumažino perpus.
- Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą pagal ieškovės apeliacinį skundą, 2020 m. balandžio 8 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. kovo 19 d. sprendimą.
- 15. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija, remdamasi apeliacinio teismo praktika, nurodė, kad, atsakovui savanoriškai patenkims ieškini, ieškovas turi teisę atsisakyti visų ieškinyje pareikštų reikalavimų; ieškovui neatsisakius ieškinio ar jo dalies, teismas, šaiškinęs šalims jų procesines teises, turi bylą nagrinėti iš esmės ir ieškini ar jo dali atmesti, nors ir nustatoma, kad atsakovas visiškai ar iš dalies patenkimo ieškinio reikalavimus bylos nagrinėtimo metu (Lietuvos apeliacinio teismo 2008 m. birželio 25 d. nutartis civilinėte byloje Nr. 2A-340/2008). Taici, nustates, kad no ieškinio pateikimo atsakovė faktiškai patenkimo ieškovės reikalavimus, ieškovei neatsisakius ieškinio, teismas turėjo byla šraagrinėti is esmės ir ieškini atmesti, one ja nutraukti. Tačiau iš padeidima aneliario formaliu, atsižvelgdamas į tai, kad ieškovei kilusios procesinės pasekmės iš esmės vra identiškos toms, kurios būtų kilusios, jei teismas ieškinį būtų atmetęs, ieškovės procesinės teisės nustatytų pažeidimu nebuvo pažeistos ar apribotos.
- 16. Kolegija pažymėjo, kad bylos nagrinėjimo ribas nulemia ieškovo pareikštas reikalavimas ir tokio reikalavimo pagrindu nurodytos aplinkybės. Atsakovė, atnaujindama Lizingo sutartis, pripažino, kad jos galėjo būti nutrauktos be pakankamo pagrindo. Jokių kitokių reikalavimų (pvz., modifikuoti Lizingo sutarčių sąlygas ir kt.) 2018 m. birželio 15 d. ieškiniu pareikšta nebuvo. Po Lizingo sutarčių atnaujinimo atsiradusios naujos aplinkybės nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas.
- 17. Kolegija nurodė, kad Lizingo sutartys po atmaujinimo galiojo ta pačia apintimi kaip iki jų nutraukimo, o jokie reikalavimai dėl sutarčių nutraukimo ar atmaujinimo pasekmių taikymo šioje byloje nebuvo reiškiami, todėl nepagrįstais, atsižvelgiant į byloje pareikšto ieškinio reikalavimus, pripažino ieškovės argumentus, kad civilinės bylos nutraukimas jai gali sukelti materialinių teisinių padarinių.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimų į jį teisiniai argumentai

- 18. Kasaciniu skundu ieškovė UAB "RS Logistic" prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 8 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. kovo 19 d. sprendimą ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui, priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 18.1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai taikė sutarčių pabaigą (nutraukimą) (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau CK) 6.217 straipsnis), sutarčių nutraukimo teisines pasekmes (CK 6.221 straipsnis), sandorių sudarymą, sutarčių pakeitimą reglamentuojančias materialiosios teisės normas, ieškinio pripažinimą reglamentuojančias toros iš šalių nutraukta dvisalė sutartis gali būti vienašališkai atmaujinta be kitos šalies valios. Tokia teismų išvada iš esmės pažeidžia sutarties laisvės principą, sandorių sudarymą reglamentuojančias teisės normas. Teismai neišnagrinėjo ieškovės argumentų dėl CK 6.162, 6.178 straipsnių taikymo ir aiškinimo, nepasisakė dėl galimybės atmaujinti sutarti vienos šalies valia pagal jos vienašališkai nustatytas sąlygas. Esminis ieškovės keltas klausimas, dėl kurio teismai nepasisakė, buvo tas, ar galimas sutarčių atmaujinimas vienos šalies valia, pagal jos vienašališkai nustatytas sąlygas ir ar toks atmaujintimas gali būti pripažinima ieškinio pripažinimu pagal CPK 140 straipsnio 2 dalię. Teismai taip pat nepagrįstai konstatavo, kad atsakovės sutikimas atmaujinti (pakeisti) nutrauktas Lizingo sutartis CPK 140 straipsnio 2 dalies prasme laikytinas ieškinio pripažinimu.
 - 18.2. Teismų išvados dėl nutrauktų Lizingo sutarčių galiojimo atnaujinimo ir ieškinio pripažinimo padarytos pažeidžiant CPK 178–185 straipsniuose įtvirtintas įrodymų tyrimo ir vertinimo taisykles, nenustatant ir nevertinant sutarties šalių valios dėl nutrauktų Lizingo sutarčių atnaujinimo. Teismai iš esmės nevertino ieškovės 2018 m. rugpjūčio 2 d. pasiūlymo dėl Lizingo sutarčių pakeitimo (atnaujinimo) turimio, o atsakovės 2018 m. rugpjūčio 16 d. raštą įvertino formaliai, nearializuodami, ar tai attitko ieškovės valią. Byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, kad ieškovė prieštaravo atsakovės pasiūlytoms Lizingo sutarčių atnaujinimo sąlygoms. Teismai nepagristai šioje byloje didesnę įrodomają reikšmę suteikė primaiu nurodyto atsakovės atsakovės atsakovė nuo 2018 m. rugpjūčio 17 d. sutiko atnaujinti ginčo Lizingo sutarčių galiojimą, nors po šio sakinio buvo išdėstyta keletas tokio sutikimo atnaujinti Lizingo sutartis sąlygų, su kuriomis ieškovė nesutiko.
 - 18.3. Buvo pažeista ieškovės teisė į teisminę gynybą, nes, nutraukus bylą dėl Lizingo sutarčių vienašališko nutraukimo pripažinimo neteisėtu, ieškovei nebus galima šiuo klausimu dar kartą kreiptis į teismą (CPK 294 straipsnio 2 dalis). Teismams pripažinus, kad atsakovė galėjo vienašališkai atnaujimti nutrauktų Lizingo sutarčių galiojimą (vykdymą) pagal savo pačeistu interesus. Atsakovė, atnaujimusi Lizingo sutarčių atlygas, su kuriomis ieškovė nesutiko, todėl jų nevykdė, pakartotinai vienašališkai nutraukė Lizingo sutarčių sutartiu sutartiu sutartiu patavima patav
- 19. Atsiliepimu į kasacinį skundą atsakovė UAB "Luminor lizingas" prašo atmesti kasacinį skundą ir palikti nepakeistą apeliacinės instancijos teismo nutartį. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
 - 19.1. Vienašalis sandoris gali būti panaikintas (atšauktas) tokia pača tvarka, kokia jis buvo sudarytas, t. y. jeigu vienos šalies valia yra pakankama tam tikram sandoriui sudaryti, tai vienos tos pačios šalies valia turi būti pakankama ir atitinkamam sandoriui panaikinti (atšaukti). Nei tarp specialiųjų teisės normų, kurios reglamentuoja lizingo sutarties nutraukimą (CK 6.574 straipsnis), nei tarp bendrųjų teisės normų, kurios reglamentuoja sutarčių pabaigą (CK 6.217-6.228 straipsnia), nėra teisės normų, kurios ribotų vienašališko sutarties nutraukima panaikinimo (atšaukimo) tos pačios vienos šalies valia galimybę. Ieškovė nėra ir nebuvo įgyvendinusi tų civilinių pareigų, kurių atšraidimas sejamansa su vienašališku lizingo sutarčių datvaikimo (CK 6.574 straipsnis), vienašališka in nutraukusi Lizingo sutarčių atvaiki izingo sutarčių datvaiki, ar priori (iš anksto, nepatikrinus kitų faktų) turėjo teisę ir vienašališkai panaikinti (atšaukti) Lizingo sutarčių atvaikima teisės nutraukima sudarvia vienašališkai panaikinti (atšaukti) Lizingo sutarčių atvaikima sudarvia paraikinti (atšaukti) Lizingo sutarčių atvaikima sudarvia s
 - 19.2. Sutarties nutraukimas atleidžia abi šalis nuo sutarties vykdymo (CK 6.221 straipsnio 1 dalis), o sutarties atraujinimas (panaikinus (atšaukus) sutarties nutraukimą) panaikina pirmiau nurodytus materialiuosius teisinius padarinius. Sutarties atraujinimas nereiškia šalių sutartinių prievolių paketimo atraujimus sutartį, atkuriamas sutartinių prievolių vykdymas. Tokie materialieji teisiniai padariniai nėra sutarties paketimo sandorio sudarymo rezultatas. Sutarties atraujinimas ir sutarties paketimas sukelia skirtingus materialiuosius teisinius padarinius, t. y. sukuria skirtingas civilines teises ir pareigas, todėl pasiūlymas atraujinti sutartį ir pasiūlymas pakeisti sutarties sąlygas kvalifikuotini kaip du atskiri pasiūlymai sudaryti atitinkamus sandorius (CK 6.162 straipsnio 1 dalis).
 - 19.3. Atsakovė sutiko atnaujinti Lizingo sutartis, tačiau atmetė ieškovės pasiūlymą pakeisti šias sutartis, todėl toks atsakovės veiksmas pagal CK 6.178 straipsnio 1 dalį laikytinas priešpriešiniu pasiūlymu. Ieškovė toliau naudojosi Lizingo sutarčių dalykais, nors lizingo sutarties dalykas pagal CK 6.574 straipsni, nutraukus lizingo sutartį, turi būti grąžinamas lizingo davėjui. Be to, ieškovė inicijavo civilinės bylos dėl Lizingo sutarčių pakeitimo

iškėlimą. Vadinasi, ieškovė savo konkliudentiniais veiksmais priėmė atsakovės priešpriešinį pasiūlymą dėl Lizingo sutarčių atnaujinimo, o tai reiškia, kad Lizingo sutarčių atnaujinimo sandoriai gali būti kvalifikuoti kaip abiejų šalių bendros valios išraiškos rezultatas.

- 19.4. Ieškinio pripažinimas suprantamas ir aiškinamas atsižvelgiant į CPK 142 straipsnio ir 268 straipsnio 5 dalies nuostatas. Ieškovės ieškinys dėl Lizingo sutarčių nutraukimo pripažinimo negaliojančiu, pagal kurį buvo pradėta ši civilinė byla, buvo pareikštas siekiant atnaujinti Lizingo sutartis. Atsakovė tenkino ieškovės reikalavimą, t. y. ieškinio reikalavimas buvo patenkintas ne teismo tvarka, todėl apeliacinės instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad toks reikalavimas, ieškovei jo neatsisakius, turėjo būti atmestas, nes teisminio nagrinėjimo dalykas yra ginčijamos teisės ir (ar) teisėti interesai (CPK 2 ir 5 straipsniai).
- 19.5. Kasacinio skundo argumentai dėl ieškovės pažeistų teisių į teisminę gynybą yra nepagristi išsamiais teisiniais argumentais, vadinasi, nesudaro bylos nagrinėjimo kasacine tvarka dalyko

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl proceso teisės normu, reglamentuojančių ieškinio pripažinimą, civilinės bylos proceso eigą, atsakovui bylos nagrinėjimo metu patenkimus ieškinio reikalavimus, aiškinimo ir taikymo

- 20. Civilinės bylos teismuose nagrinėjamos laikantis rungimosi, dispozityvumo, šalių procesinio lygiateisiškumo principų (CPK 12, 13, 17 straipsniai). Rungimosi principas išreiškia pačią civilinio proceso esmę, visą bylos nagrinėjimą laikydamas lygiateisių ginčo šalių dvikova teisme, kuriame kiekviena šalis privalo įrodyti tas aplinkybės, kuriomis ji remiasi kaip savo reikalavimų ar atsikirtimų pagrindu (
 CPK 178 straipsnis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2004 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-282/2004). Šis principas, be kita ko, reiškia ir tai, kad: įrodinėjimo dalyką byloje nustato ginčo šalys; teismas turi spręsti bylą vertindamas tik šalių nurodytus faktus ir ju pateiktus įrodynas reitina faktų ir nerenka įrodymų savo iniciatyva, išskyrus įstatymo nustatytus atvejus. Jeigu byloje viena šalis įrodo aplinkybė, kuria remiasi kaip savo reikalavimų ar atsikirtimų pagrindu, o kita šalis neįrodo aplinkybės, kuria remiasi kaip savo reikalavimų ar atsikirtimų pagrindu, teismas turi teisę pirmąją ši aptariamų aplinkybių pripažinti įrodyta, o antrąją neįrodyta (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. lapkričio 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-443/2010).
- 21. Dispozityvumo principas lemia proceso šalies atsakovo teisę pripažinti ieškinį (CPK 140 straipsnio 2 dalis). Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad ieškinio pripažinimas yra ieškovo reikalavimo pagrįstumo besąlygiškas pripažinimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2003 m. balandžio 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-474/2003). Ieškovui pripažinus ieškinį, tarp bylos šalių nebelieka ginčo, kurio nagrinėjimui yra skirtos rungimosi principu pagrįstos ieškinio teisenos taisyklės. Dėl šios priežasties, kai atsakovas pripažįsta ieškinį, jeigu nėra CPK 42 straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių, teismas, atsižvelgdamas į dalyvaujančių byloje asmenų nuomone, gali nuspręsti baigti bylos nagrinėjimą iš esmės (CPK 140 straipsnio 2 dalis) ir surašyti sutrumpintus teismo sprendimo motyvus, nenurodydamas argumentų, dėl kurių atmeta kuriuos nors įrodymus (CPK 268 straipsnio 5 dalis).
- 22. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad ieškinio pripažinimas reiškia, jog teismas gali nuspręsti baigti bylos nagrinėjimą iš esmės ir esant tam tikroms sąlygoms priimti teismo sprendimą, t. y. teismui atsakovo ieškinio pripažinimas nėra besąlygiškai įpareigojantis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gruodžio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-542/2011). Baigti bylos nagrinėjimą iš esmės teismui leidžiama, jei yra abi aplinkybės: atsakovo ieškinio pripažinimas neprieštarauja imperatyviosioms įstatymo normoms ar viešajam interesui (CPK 42 straipsnio 2 dalis) ir kiti byloje dalyvaujantys asmenys su tuo sutinka (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. vasario 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-81-219/2015).
- 23. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad ieškinio pripažinimas pagal CPK mostatas negali būti sutapatinamas su ieškovo reikalavimų patenkinimų bylos nagrinėjimo metu. Atsakovas, pripažinęs ieškinio reikalavimus, gali dėl įvairių priežasčių (pavyzdžiui, atsakovo turtinės padėties) ir toliau jų geruoju nevykdyti. Kita vertus, atsakovas bylos nagrinėjimo metu gali geruoju įvykdyti ieškovo reikalavimus ir dėl kitų priežasčių, besąlygiškai nepripažinęs šių reikalavimų pagristumo. Tai, ar ieškinio reikalavimų savanoriškas patenkinimas bylos nagrinėjimo metu gali būti vertinamas kaip ieškinio pripažinimas CPK 140 straipsnio 2 dalies prasme, spręstina atsižvelgiant į konkrečios bylos faktines aplinkybes.
- 24. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėjamoje byloje pagristai konstatavo, kad proceso įstatymai neįtvirtina galimybės teismui nutraukti bylą vien tuo pagrindu, kad atsakovas pripažino ieškinį. Jei atsakovas, pripažinęs ieškinio reikalavimus, jų geruoju nevykdo, ieškovo materialinė subjektinė teisė, dėl kurios gynimo buvo kreiptasi į teismą, išlieka pažeista. Tokiu atveju ieškovo pažeista materialinė teisė turi būti ginama teismo sprendimų patenkinant ieškinį ir tokiu būdu sudarant ieškoviu galimybę savo pažeistą teisė įgyvendinti priverstine teismo sprendimų vykdymo tvarka. Ieškinio pripažinimas šiuo atveju sukelia procesinius teisinius padarinius galimybę taikyti supaprastintą bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką, teismui baigiant bylos nagrinėjimo ir teismo sprendimo prienimo tvarką.
- 25. Kitokia procesinė situacija susiklosto tuo atveju, kai atsakovas bylos nagrinėjimo metu patenkina ieškovo pareikštus reikalavimus. Patenkinus ieškinio reikalavimus, išnyksta ieškovo subjektinės teisės, dėl kurios gynimo buvo kreiptasi į teismą, pažeidimas ir poreikis šią teisę ginti teismine tvarka (ieškovo teisinis suinteresuotumas bylos baigtimi). Pažymėtina, kad tokios pasekmės kyla tiek tuo atveju, kai atsakovas pripažįsta ieškinio reikalavimus, tiek tuo atveju, kai ieškovo reikalavimai bylos nagrinėjimo metu yra patenkinami dėl kitų priežasčių, kurių nėra pagrindo vertinti kaip ieškinio pripažinimo CPK 140 straipsnio 2 dalies prasme.
- 26. Teisėjų kolegija pripažįsta iš esmės pagrįstu ieškovės argumentą, kad atsakovės 2018 m. rugpjūčio 16 d. sutikimas atmaujinti Lizingo sutarčių galiojimą bylą nagrinėjusių teismų nepagrįstai buvo įvertintas kaip ieškinio pripažinimas. Minėta, kad ieškinio pripažinimas reiškia ieškovo reikalavimo pagrįstumo besąlygišką pripažinimą (šios nutarties 21 punktas). Vien ta aplinkybė, kad atsakovė, atsižvelgdama į ieškovės prašymą, atmaujimo Lizingo sutarčių galiojimą, nesudaro pakankamo pagrindo teigit, kad atsakovė besąlygiškai pripažino egystavus faktines aplinkybes, kuriomis ieškimybė puvo grindžiamas Lizingo sutarčių nutraukimo reteisėtumos. Tačiau, atsižvelgant į šioje byloje susiklosčiusią procesinę situaciją, ši bylą nagrinėjusių teismų klaida neturėjo esminės įtakos byloje priimtų procesinių sprendimų teisėtumui ir pagrįstumui (CPK 359 straipsnio 3 dalis, 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas).
- 27. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad CPK 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta ne bet kurio, o suinteresuoto asmens teisė kreiptis į teismą. Materialinį teisinį suinteresuotumą bylos baigtimi turintis asmuo, įgyvendindamas teisę į teisminė gynybą, siekia, kad būtų sukurtos, pakeistos ar paraikintos jo teisės ir pareigos. Pagal CPK 2 ir 5 straipsnius teisminė gynyba taikoma tiems asmenims, kurie įrodo, kad jų teisės ir teisėti interesai pažeidžiami. Jeigu jie neįrodo, kad turi teise ar teisėtą interesą dėl ginčo dalyko, tai ieškinys gali būti atmetamas taikanį dėl to, kad viru teise as asmens, kuris neįrodė, jog jam priklauso teisė, kad jo teisė pažeidžiama ar ginčijama, kad jis turi teisinį interesą dėl ginčo dalyko (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gegužės 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-143-248-2020, 49 punktas).
- 28. Kasacinis teismas taip pat yra nurodęs, kad jei ieškinį pateikęs asmuo neturi suinteresuotumo savarankiško teisinio intereso ir poreikio jį ginti, toks ginčas nenagrinėtinas teisme civilinio proceso tvarka (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m vasario 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-28-701/2020, 42 punktas).
- 29. Teisė į teisminę gynybą, įtvirtinta CPK 5 straipsnyje, sietina tiek su materialinio teisinio, tiek su procesinio teisinio pobūdžio aplinkybėmis (procesine teise pareikšti ieškinį ir teise į pareikšto reikalavimo patenkinimą, priklausančia nuo materialiojo teisinio pobūdžio faktų), o teismo procesiniai veiksmai nustačius, kad ieškovas negali būti laikomas suinteresuotu asmeniu pagal CPK 5 straipsnį (šios nutarties 27, 28 punktai), priklauso nuo to, su kokiomis aplinkybėmis (materialinio teisinio ar procesinio teisinio pobūdžio) konkrečiu atveju sietinas ieškovo teisinio intereso nebuvimas.
- 30. CPK 293 straipsnyje įtvirtinti bylos nutrauktimo pagrindai reiškia procesinio pobūdžio klūtis tęsti bylos nagrinėjimą iš esmės. Įstatymas draudžia atsisakyti priimti ieškinį ar nutraukti bylą dėl materialiojo teisinio pobūdžio motyvų. Tai svarbu teisei į ieškinio pateriškinimą, o ne procesinei teisei į ieškinio pareiškimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gruodžio 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-7-471-403/2018, 25 punktas). Taigi, jei ieškovo teisinio suinteresuotumo neturėjimas (Enykimas) konkrečiu atvejų isteinas su materialinio teisinio pobūdžio motyvais (ieškovas neįrodo, kad jam priklauso teisė, kad jo teisė pažeidžiama ar ginčijama, arba ieškovo teisės pažeidimas išnyksta iki teismo sprendimo priėmimo), teismas turi nagrinėti bylą iš esmės ir ieškinį atmesti.
- 31. Kitokia situacija susiklosto, jei egzistuoja procesinio pobūdžio aplinkybės, su kuriomis sietiras ieškovo teisinio intereso nebuvimas, pavyzdžiui, nustatoma, kad ieškiniu reiškiamas reikalavimas pagal savo pobūdį negali sukelti ieškovui jokių materialiųjų teisinių padarinių. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad materialiųjų teisinių padarinių nesukeliantis reikalavimas negali būti savarankiškas bylos nagrinėjmos dalykas, nes jo nagrinėjimos in paterialinimas. Jeigu aktai ar veiksmami, dėl kurių reiškiamas reikalavimas teismui, nenustato asmers teistų ir pareiga, tai toks reikalavimas nevertinamas nevertinamas nevertinamas kaip materialinius teisinis reiškianio dalyka (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. vasario 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K.-3-27-684/2020, 23 punktas). Kai asmao kreipiasi į teismą su reikalavimu, kurio patenkinimas nesukelia materialiųjų teisinių padarinių, teismas priklausomi nuo procesinės situacijos turi arba rustatyti terminą ieškinio trūkumams pašalinti, pareigsodamas asmeni suformultuti ieškinio dalyka, arba atsisakyti priimti tokį reikalavimų kaip nenagrinėtiną teismu (CPK 137 straipsino 2 dalies 1 punktas), arba nutraukti civilinė bylą tuo pačių pagrindu, jetgų ji jau iškelta (CPK 293 straipsino 1 dalies 1 punktas). Tokie teismo veiksmai negali būti vertinami kaip suntretesuoto asmens teisės į teisminę gynybą pažeidimas, nes, jo reikalavimų teismui priėmus ir širagrinėjus, teisė į teisminę gynybą nebūtų įgyvendinta (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-61-313/2019, 25 nunktas).
- 32. Nagrinėjamoje byloje pareikštu ieškiniu ieškovė prašė pripažinti Lizingo sutarčių nutraukimą neteisėtu ir negaliojančiu*ab initio*. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad reikalavimo pripažinti sutarties nutraukimą neteisėtu patenkinimas reikštų prejudicinio fakto kitai civilinei bylai dėl žalos (mostolių) atlyginimo nustatymą, tai civiliniai procesiniai, bet ne materialieji padariniai, todėl toks reikalavimas nenagrinėtimas teisme kaip savarankiškas ieškinio reikalavimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. rugsėjo 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-453/2013). Tačiau reikalaudama pripažinti Lizingo sutarčių nutraukimą negalojančiu ab initio ieškovė siekė attinikamų materialių teismių padarinių a-sutartinių sartykių tarp jos ir atsakovės atkūrimo, šalių gražnimo į iki ieškovės įrodinėjamo pažeidimo buvusią padėtį. Taigį, ieškovės šioje byloje pareikštas ieškinio reikalavimas, vertinant jį kaip visumą, nėra reikalavimas, pagal savo pobūdį negalintis sukelti jokių materialiųjų teisinių padarinių.
- 33. Bylą nagrinėję teismai nustatė, kad ieškovė raštu kreipėsi į atsakovę prašydama atraujinti vienašališkai nutrauktų Lizingo sutarčių galiojimą, pakeisti Lizingo sutarčių saltos, einamųjų turto vertės dengimo įmokų ir palūkanų mokėjimą 24 mėnesiams nuo Lizingo sutarčių atraujinimo dienos, perpus sumažinti apskaičiuotus delspinigius. Atsakovė 2018 m. rugpjūčio 16 d. atsakymu sutiko atraujinti Lizingo sutarčių galiojimą nuo 2018 m. rugpjūčio 17 d., tačiau nesutiko pakeisti Lizingo sutarčių sąltogų ieškovės prasomu būdu. Taigi, priešimaja niei teigiama kasaciniame skundė, atsakovė venašališkai pakeistomis, sąlygomis. Ieškovė kasaciniu skundu nepagrindė, kad konkrečiu atveju, atsakovei 2018 m. rugpjūčio 17 d. atraujinus Lizingo sutarčių galiojimą, jos sutartinių prievolių apiintis pasikeitė, lyginant su ta, kuri būtų buvusi, jei Lizingo sutartys su ja nebūtų buvusios nutrauktos (CPK 178 straipsnis).
- 34. Kadangi iskovės šioje byloje pareikštu ieškiniu siektas materialinis teisinis rezultatas (sutartinių santykių tarp jos ir atsakovės atkūrimas iki ieškovės įrodinėto pažeidimo buvusiomis sąlygomis) buvo pasiektas atsakovei 2018 m. rugpjūčio 17 d. atraujimus Lizingo sutarčių galiojimą, nuo šio momento ieškovė laikytima nebeturinčia teisinio suinteresuotumo CPK 5 straipsnio prasme dėl materialiųjų teisinių priežasčių (šinykus ieškovės teisės, dėl kurios gynimo buvo kreiptasi į teismą, pažeidimui). Atsižvelgdama į tai teisėjų kolegija pripažįsta teisiškai pagrįsta apeliacinės instancijos teismo švadą, kad nagrinėjamoje byloje, ieškovei neatsisakius ieškinio, pirmosios instancijos teismas neturėjo teisinio pagrindo nutraukti bylą, o turėjo ją išnagrinėti iš esmės ir ieškovės ieškinį atmesti, atsižvelgdamas į tai, kad sutarties nutraukimo pripažinimas neteisėtų per se (pats savaime) nesudaro teisminio nagrinėjimo dalyko (šios nutarties 30 32 nutraukimo pripažinimas neteisėtų per se (pats savaime) nesudaro teisminio nagrinėjimo dalyko (šios nutarties
- 35. Civilinio proceso įstatymai draudžia naikinti iš esmės teisėtą ir pagrįstą teismo procesinį sprendimą formalais pagrindais, t. y. dėl pažeidimo, neturėjusio esminės įtakos bylos rezultatui ir bylos šalių teisių ir pareigų apimčiai (CPK 328 straipsnis, 329 straipsnio 1 dalis). Kadangi, kaip pagrįstai pažymėjo apeliacinės irstancijos teismas, nagrinėjamu atveju byla buvo nutraukta pirmosios irstancijos teismo sprendimu, o ne nutartimi, todėl ieškovės procesinės teisės nebuvo apribotos, bylos nutraukimo ir ieškinio atmetimo ieškovei sukeliamos teisinės pasekmės iš esmės yra tapačios, apeliacinės irstancijos teismo išvada dėl šios nutarties 34 punkte nurodyto procesinio pažeidimo formalumo taip pat yra teisiškai pagrįsta.
- 36. Teisėjų kolegija atmeta kaip nepagrįstą ieškovės kasacinio skundo argumentą, kad nutraukus bylą buvo pažeista jos teisė į teisminę gynybą. Minėta, kad teisinių padarinių nesukeliančio reikalavimo (šiuo atveju reikalavimo dėl Lizingo sutarčių nutraukimo neteisėtumo pripažinimo per se) nagrinėjimas ir patenkinimas nėra teisės į teisminę gynybą įgyvendinimas, todėl teismo atsisakymas tokį reikalavimą nagrinėti negali būti vertinamas kaip asmens teisės į teisminę gynybą pažeidimas (šios nutarties 31 punktas). Tuo tarpu ieškovės reikalavimas dėl sutartinių santykių su atsakove atkūrimo negalėjo būti teismo patenkintas ieškovei neirodžius, kad jos teisė, dėl kurios gynimo buvo kreiptasi į teismo, teismo sprendimo priėmimo metu tebėra pažeidžiama (šios nutarties 27 punktas).
- 37. Nors kasaciniame skunde teigiama, kad atsakovė teismų procesiniais sprendimais šioje byloje galės rentis kaip prejudiciniais pagrįsdama pakartotinio Lizingo sutarčių nutraukimo teisėtumą, kasaciniame skunde argumentuotai nepagrindžiama, kokios konkrečiai šioje byloje teismų nustatytos faktinės aplinkybės galėtų sukelti ieškovės murodomas teisines pasekmes. Pažymėtiną, kad Lizingo sutarčių atnaujinimo teisėtumas ieškovės nagrinėjamoje byloje nebuvo ginčijamas, todėl jokios su tuo susijusios aplinkybės teismų nagrinėjamoje byloje nebuvo mustatytos (šios nutarties 43 punktas). Šios bylos nutraukimas taip pat niekaip neriboja ieškovės teises kreiptis į teismą kitais pagrindais, susijusiais su jos ir atsakovės sutartiniais santykiais, įskaitami ieškovės galimybę ginčyti velesarij Lizingo sutarčių nutraukimą, nes tiek ieškinį atmetus, tiek civilinę bylą mutraukus netenkama teisės kreiptis į teismą tik su tapačių, t. y. tą patį dalyką ir faktinį pagrindą turinčiu, ieškiniu (CPK 279 straipsnio 4 dalis, 294 straipsnio 2 dalis).

Dėl materialiosios ir proceso teisės normų aiškinimo ir taikymo sprendžiant klausimą dėl Lizingo sutarčių atnaujinimo

- 38. CK 6.156 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas. Šioje teisės normoje įtvirtintas vienas pagrindinių civilinės teisės principų sutarties laisvės principas (CK 1.2 straipsnio 1 dalis), kuris reiškia, kad civilinių teisinių santykių subjektai (tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys) patys sprendžia, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti. Versti kitą asmenį sudaryti sutartį draudžiama, išskyrus atvejus, kai pareigą sudaryti sutartį mustato įstatymai ar savanoriškas įsipareigojimas sudaryti sutartį (CK 6.156 straipsnio 2 dalis).
- 39. Nutraukus sutarti, sutartiniai santykiai tarp šalių pasibaigia, sutarties nutraukimas atleidžia abi šalis nuo sutarties vykdymo (CK 6.221 straipsnio 1 dalis). Tais atvejais, kai sutartis nutraukima vienos iš šalių iniciatyva, ne tik sutarti nutraukusi, bet ir kita sutarties šalis dėl įvairių priežasčių (ekonominio intereso praradimo, nepasitikėjimo sutartį nutraukusia šalimi ir kt.) gali būti ir nesuinteresuota toliau tęsti sutartinius santykius. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad sutarties laivės principas ir jo ribojimas vienodai teisiškai reikšrinigi tiek sudarant pirminę sutartį, tiek sprendžiant dėl jau nutrauktos sutarties atnaujimimo tarpusavio susitarimu, nes pastarasis atvejis teisiškai taip pat yra sutarties sudarymas. Dėl to kiekvienu konkrečiu atveju pagal byloje nustatytas faktines aplinkybes sprendžiama, ar šalis pageidavo nutrauktą sutartį atnaujinti ir ar jos atnaujinimas atitiko šalies laisvą valią (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m kovo 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-169/2013).
- 40. Atsižvelgiant į tai, kad nutrauktos sutarties atnaujinimas teisiniu požiūriu prilyginamas sutarties sudarymui, nutraukta sutartis šalių susitarimu gali būti atnaujinama tiek iki jos nutraukimo buvusiomis, tiek pakeistomis sąlygomis. Tuo atveju, jei viena sutarties šalis išreiškė valią sutartį atnaujinti pakeistomis sąlygomis, teismų turi būti vertinama, ar sutarties atnaujinimas iki sutarties nutraukimo buvusiomis sąlygomis atitinka šios šalies valią, t. y. ar ši sutarties šalis būtų

siekusi atnaujinti sutarti nepriklausomai nuo to, ar sutarties salygos bus pakeistos jos pageidaujamu būdu (CK 6.226 straipsnio 1 dalis).

- 41. Pagal C.K. 6.162 straipsnio 1 dalį sutartis sudaroma patelikant pasiūlymą (oferta) ir priimant pasiūlymą (akceptas) arba kitais šalių susitarimą pakankamai įrodančiais veiksmais. Aiškindamas šią teisės normą kasacinis teismas yra konstatavęs, kad sutarties sudarymo faktą galimą pripažinti ir nesant aiškiai išreikštos ofertos ar akcepto, tačiau šalių veiksmais pakankamai patvirtinant, kad jos turėjo rintų ketinimų sukurti tarpusavio teises ir pareigas. Taigi esminis sutarties, kaip sandorio, požymis yra šalių ketinimas sukurti tarpusavio teises ir pareigas (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m liepos 5 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-338/2012 ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką).
- 42. Ieškovė kasaciniame skunde nurodo, kad teismų išvados dėl nutrauktų Lizingo sutarčių atnaujinimo padarytos pažeidžiant CPK 178–185 straipsniuose įtvirtintas įrodymų tyrimo ir vertinimo taisykles, nenustačius ir nevertinus ieškovės valios dėl nutrauktų Lizingo sutarčių atnaujinimo, taip pat pažeidžiant sutarčių nutraukimą ir sandorių sudarymą reglamentuojančias materialiosios teisės normas. Teisėjų kolegija šiuos ieškovės argumentus pripažįsta teisiškai nepagrįstais.
- 43. Teismas įprastais bylos nagrinėjimo pagal ginčo teisenos taisykles atvejais neturi teisės peržengti bylos nagrinėjimo ribų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. spalio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-350-701/2018, 23 punktas). Kadangi ieškovė šioje byloje nebuvo pareiškusi savarankiško reikalavimo dėl Lizingo sutarčių atnaujinimo pripažinimo neteisėtu (negaliojančiu), aplinkybės, susijusios su Lizingo sutarčių atnaujinimu, šią bylą nagrinėjusių teismų turėjo būti vertinamos tik tiek, kiek tai yra reikšminga sprendžiant dėl šioje byloje ieškovės pareikštų ieškinio ieikalavimų pagrįstumo. Minėta, kad šioje byloje pareikštu ieškiniu ieškovė sieka atkurti šalių sutartiinu santykius, eggistavusius iku tairtiių ustartiių utraukimo, t. v. tokiomis salygomis, kokios buvo Lizingo sutarčių nutraukimo metu. Ieškovės reikalavimas dėl Lizingo sutarčių salygų pakeitimo yra nagrinėjamas kitoje civilinėje byloje ir nesudaro šios bylos ginčo dalyko (šios nutarties 5 punktas).
- 44. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad, atsižvelgiant į šios bylos nagrinėjimo ribas, ieškovės kasaciniame skunde dėstoma pozicija yra prieštaringa: pripažimus, kad Lizingo sutarčių atnaujinimas iki jų nutraukimo buvusiomis sąlygomis neatitinka ieškovės valios, tai kartu reikštų, kad ieškovė nebepalaiko savo ieškinio reikalavimų tokių, kokie yra pareikšti nagrinėjamoje byloje, t. y. nebesiekia ieškiniu siekto materialinio teisinio rezultato. Tai savo ruožtu lentų ieškovės šioje byloje pareikštų ieškinio reikalavimų atmetimą. Kadangi analogiškos teisinės pasekmės kilo teismams priėmus šioje byloje ginčijamus prrocesinius syrendimus (šios nutarties 35 punktas), teisėjų kolegija neturi pagrindo; teismai pažeidė kasaciniame skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad šis pažeidimas turėjo įtakos nagrinėjamos bylos rezultatui (CPK 359 straipsnio 3 dalis, 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas).

Dėl bylos procesinės baigties ir bylinėjimosi išlaidų kasaciniame teisme atlyginimo

- 45. Remdamasi tuo, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatuoja, kad šią bylą nagrinėjęs apeliacinės instancijos teismas iš esmės teisingai aiškino ir taikė materialiosios ir proceso teisės normas, nustatyti pažeidimai nesudaro pakankamo pagrindo panaikinti skundžiamą apeliacinės instancijos nutartį kasacine tvarka, todėl ji paliekama nepakeista, o ieškovės kasacinis skundas atmetamas (CPK 346 straipsnis, 359 straipsnio 1 dalies 1 punktas).
- 46. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, iš antrosios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos (CPK 93 straipsnio 1 dalis, 98 straipsnio 1 dalis). Tačiau ieškovės kasacinis skundas atmestas, todėl jos turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas jai nepriteistimas.
- 47. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gruodžio 21 d. pažymą apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, kasacinis teismas patyrė 2,42 Eur tokių išlaidų. Netenkinus kasacinio skundo, pastarųjų išlaidų atlyginimas turėtų būti priteistas valstybei iš ieškovės (CPK 79 straipsnis, 88 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 92 straipsnis, 96 straipsnio 1 dalis), tačiau ši suma yra mažesnė nei minimali valstybei priteistira bylinėjimosi išlaidų suma (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 1R-261/1K-355 "Dėl minimalios valstybei priteistinos bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo"; redakcija, galiojanti nuo 2020 m. sausio 23 d.). Atsižvelgiant į tai, procesinių dokumentų įteikimo išlaidų dalies atlyginimas valstybės naudai nepriteistinas (CPK 96 straipsnio 6 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalieri,

nutaria:

Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. balandžio 8 d. nutartį palikti nepakeistą. Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjos

Birutė Janavičiūtė

Dalia Vasarienė